

Менаџирање со кризи и масовни несреќи

Д-р Гоце Јонзоски
ИМП Прилеп

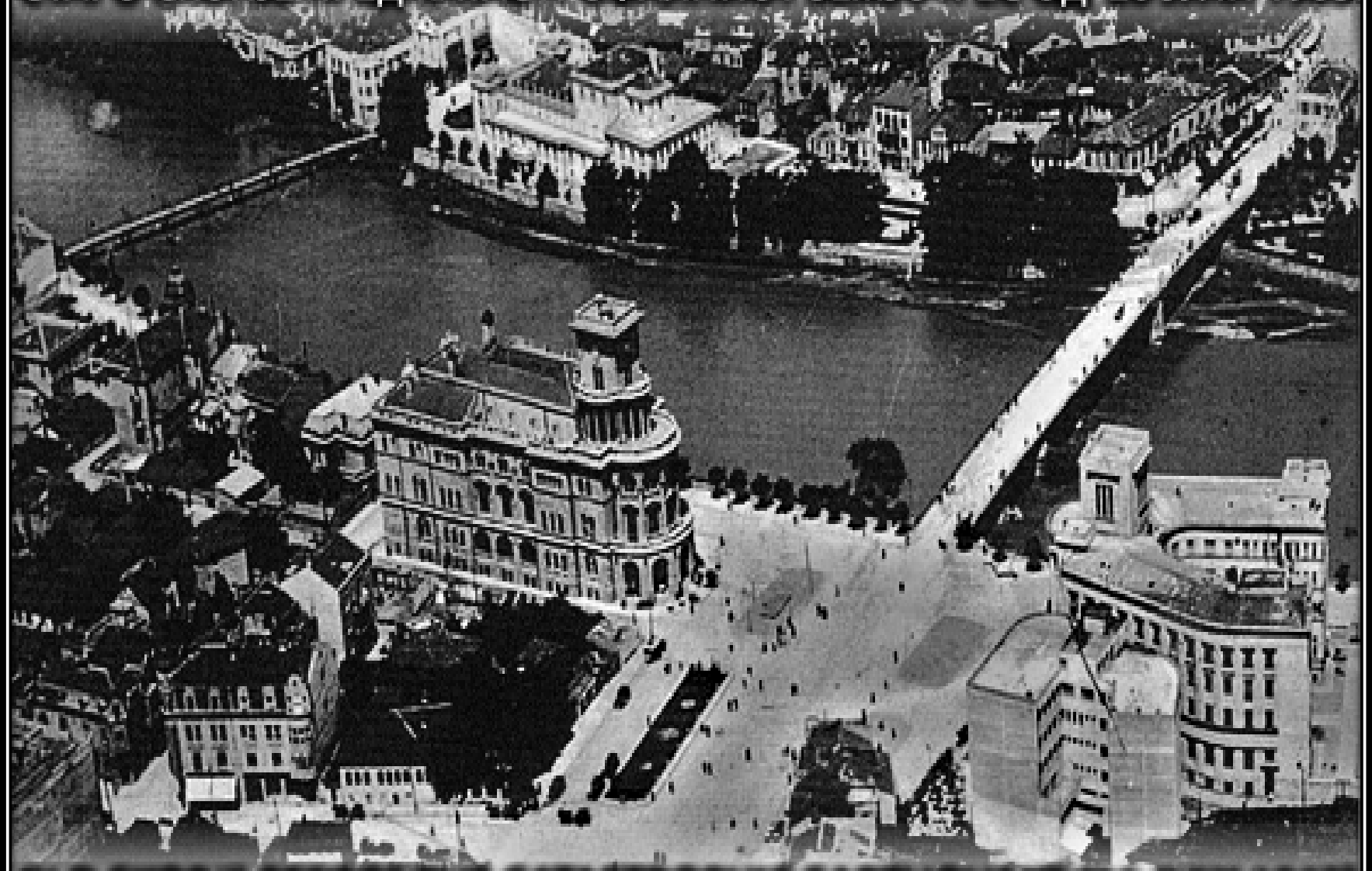
АГЕНДА

1. Кризни ситуации во РМ
2. Кризен менаџмент во РМ
3. Кризен менаџмент и искуства во други држави.
4. Научени лекции

Скопје 1963

- На 26 јули 1963 година во 05:17 часот, Скопје било разурнато од земјотрес со 9 степени по Меркалиевата скала (MCS), односно магнитуда од 6,1 степени и длабочина од 5 до 7 км.
- Главниот потрес траел **20 секунди**, а помали потреси имало до 5 часот и 43 минути. Скопскиот земјотрес се почувствувал на простор од околу 150.000 квадратни километри, најсилно низ долината на реката Вардар (5-6 степени), но и низ цела Македонија (4-5 степени), па и во соседните држави.
- Од потресот биле урнати 15.800 станови, а оштетени 28.000. Над 200.000 луѓе останале без покрив над глава. Под урнатините животот го загубиле 1070 негови граѓани, а биле повредени над 4000 граѓани. Штетата од земјотресот е проценета на 15% од БДП-то на цела Југославија за таа година или во денешна вредност помеѓу 3 и 5 милијарди долари, односно повеќе од целиот годишен буџет на Р.М.

СТАРО СКОПЈЕ ПРЕД КАТАСТРОФАЛНИОТ ЗЕМЈОТРЕС ОД 26 ЈУЛИ 1963

OLD SKOPJE BEFORE THE CATASTROPHIC EARTHQUAKE (26 JULY 1963)

Во 1999 година, пролетта за време на бегалската криза од Косово
беа примени над 350 000 бегалци.
Камп Стенковец

Кралство Јордан, бегалски камп

Кој ќе раководи со настанот на терен ?

ЦУК - центар за управување со кризи

тел. **195**

- Центарот за управување со кризи, како самостоен орган на државната управа, е формиран на **5 октомври 2005** година.
- м-р Агрон Буцаку, прв директор.

- **Функција и цели**

- **Центарот за управување со кризи**, како и **Управувачки комитетот и Групата за процена**, е формиран заради предлагање одлуки и обезбедување постојани консултации, координација, навремена реакција, ефикасност и соодветно искористување на ресурсите што се на располагање во случај на кризна состојба, а и за обезбедување навремена, квалитетна и реална процена на загрозеноста на безбедноста на Република Македонија од ризици и опасности.

- **Тела на владата**

- **Органи на државна управа**
- **Единици на локална самоуправа**
- **Јавни претпријатија, установи и служби**
- **Академски и експертски институции**
- **Невладини организации**
- **Трговски друштва**

- **Сектори, Одделенија и Подрачни одделенија**

www.cuk.gov.mk

Влада на
Република Македонија

Government of
the Republic of Macedonia

ДИРЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ PROTECTION AND RESCUE DIRECTORATE

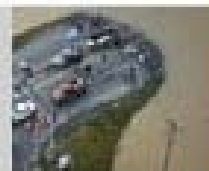

- Дирекцијата е формирана со Законот за заштита и спасување;
  - Со работа започна 16-05-2005 година;
  - Дирекцијата е самостоен орган на државната управа;
  - Настаната е со спојување на цивилната заштита од Министерството за одбрана и инспекцијата за заштита од пожари од Министерството за внатрешни работи;
  - Составена е од 4 сектори со 11 одделенија, 4 независни одделенија и 35 подрачни одделенија за заштита и спасување
  - Директор на Дирекцијата за заштита и спасување е м-р Шабан Салиу
- Заштитата и спасувањето на луѓето, животната средина, материјалните добра, природните богатства, животинскиот и растителниот свет и културното наследство од природни непогоди и други несреќи во мир, вонредна и воена состојба како единствен систем за заштита и спасување.

ПОЖАР

ПОПЛАВА

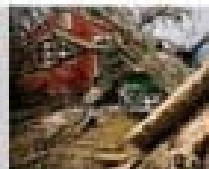
ЗЕМЈОТРЕС

ЕКОЛОШКИ
КАТАСТРОФИ

ОСТАНАТО

ЗАКОН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КРИЗИ 2005

04-05-

Управувачки
комитет

Група за
процена

Регионален
Ц.У.К.

Главен штаб

Ц.У.К.

УПРАВУВАЧКИ КОМИТЕТ

1. Министер за внатрешни работи
2. Министер за здравство
3. Министер за транспорт и врски
4. Министерот за одбрана
5. Министер за надворешни работи
6. Раководителот на Група за процена

ГРУПА ЗА ПРОЦЕНА

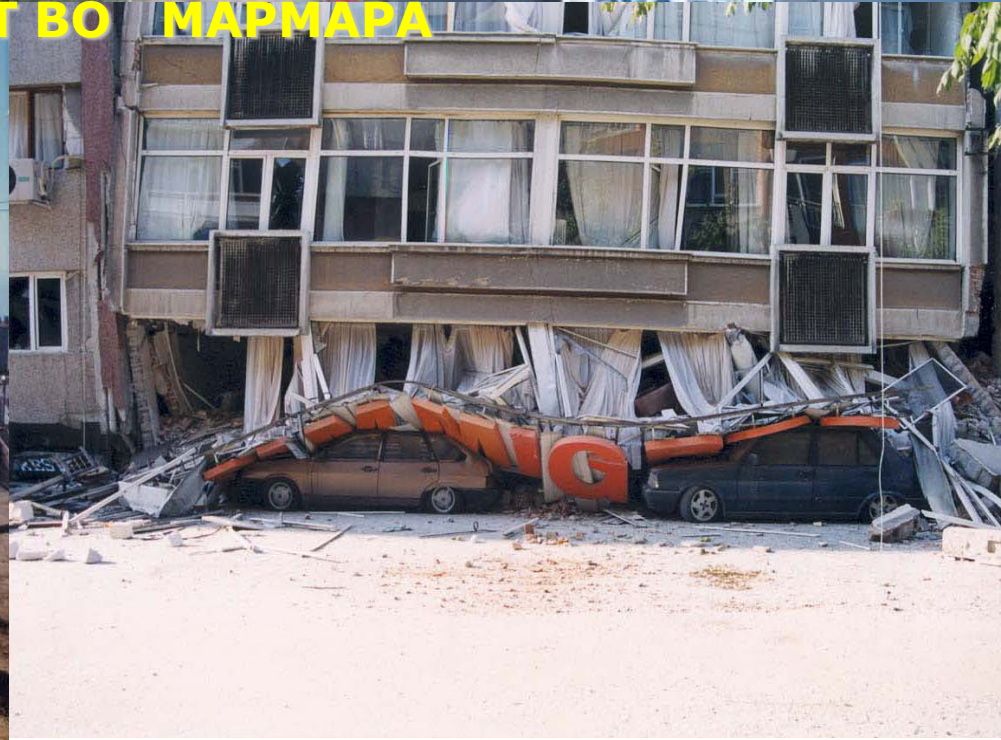
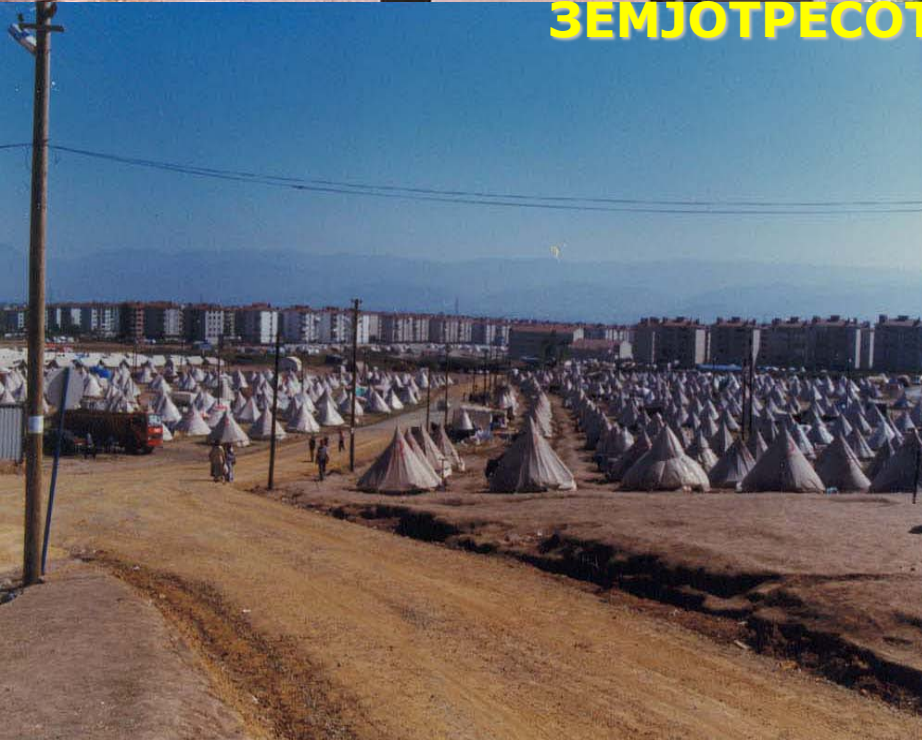
1. Директорот на БЈБ
2. Директорот на УБК
3. Директорот на АР
4. Директорите и замениците на ЦУК и ДЗС
5. Заменик на началникот на ГШ на АРМ
6. Раководителот на СБР во МО

1999

ЗЕМЈОТРЕСОТ ВО МАКЕДОНИЈА

Земјотрес во Мармара, Р.Турција

17-ти август 1999

- Магнитуда 7.4 според рихтеровата скала.
- 17 480 починати.
- 43 953 повредени.
- 200 000 без покрив на главата.

Лице кое раководи со настанот на терен

1. Позицијата во општеството не е битна.
2. Квалификациите се многу битни.
3. Мора да биде обучен и да има теренско искуство.

Во Турција

Лични карактеристики

1. Да делува убедливо.
2. Брзо да одлучува.
3. Смирен.
4. Објективен.
5. Прилагодлив.
6. Толерантен.
7. Реален.

Принципот на 4 К

1. Команда
2. Контрола
3. Координација
4. Комуникација

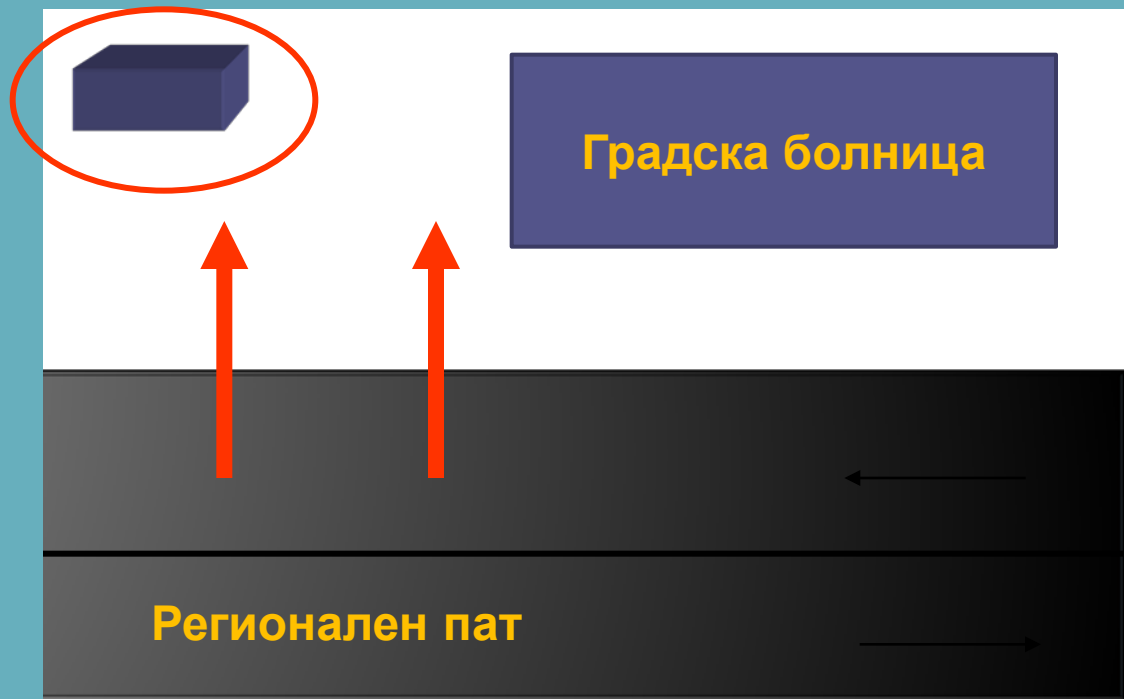
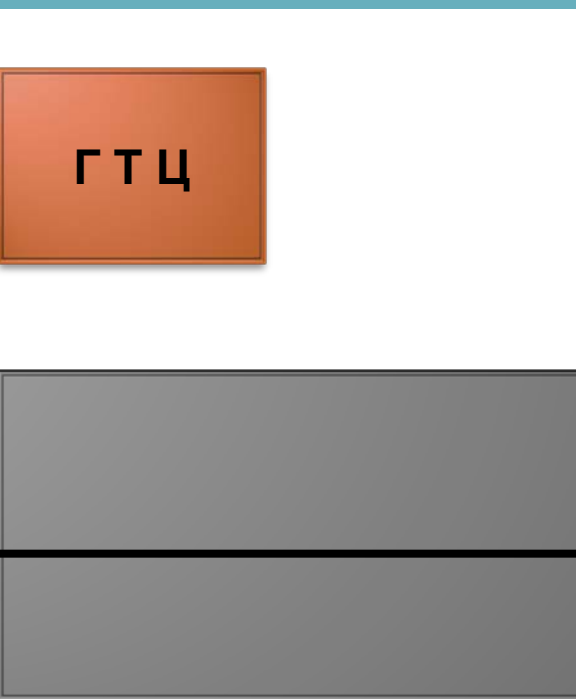
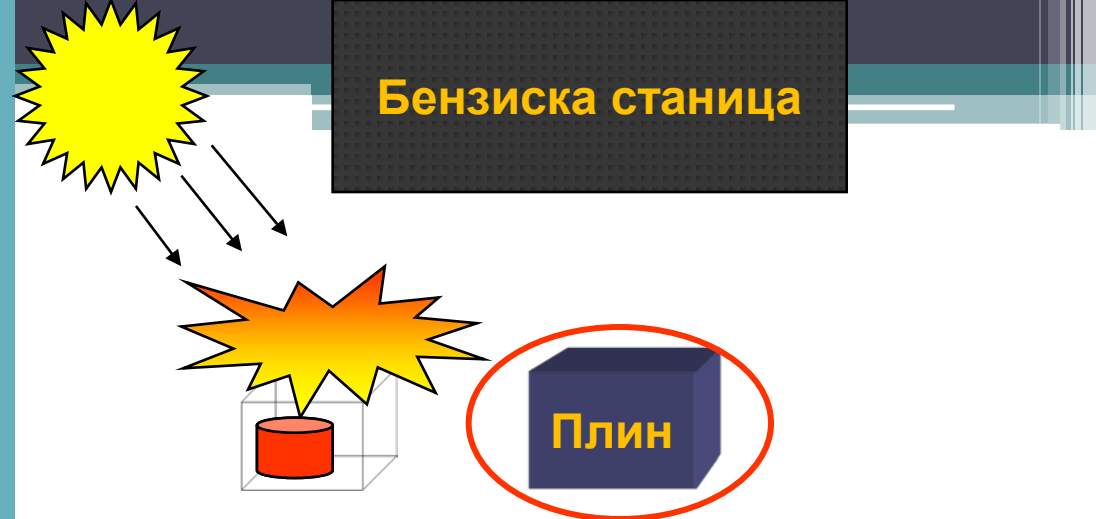
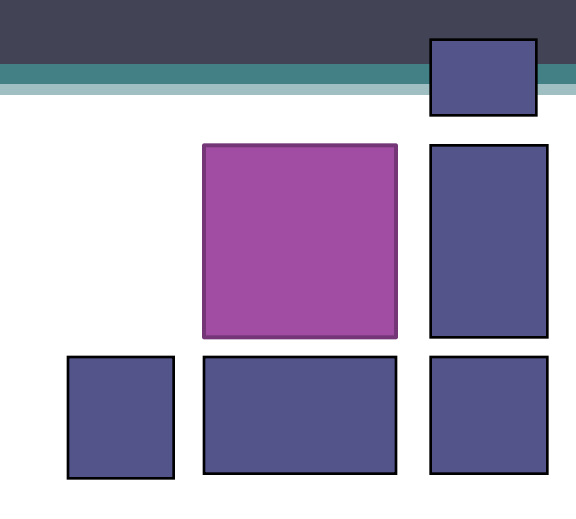

FEMA - обединува 51 агенција во САД

1. Превенцијата не е бесплатна.
  - 7 пати поевтина од санацијата.
2. Кризата не познава граници.
  - соработка со соседите и нивните соседи.
  - р. Дунав се излеа во 10 држави.
3. Првите 72ч. се т.н. златни часа.

Функционални зони на местото на настанот

1. Раководен центар, кризен центар.
2. Зона со активни ресурси.
3. Зона за тријажа.
4. Зона за третирање.
5. Транспортна зона.
6. Центар за односи со јавноста.
7. Во зависност од опасноста местото да се подели во 3 зони, жешка, топла и студена.

- 192
- 193
- 194
- 195

Командно контролен
центар

112

Р.Македонија 2015